

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv, De Fortitvdine Et Constantia Christiana Libri Tres

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 2. De iniuriâ quæ fortunæ bona dissipat, atque euerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49140](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49140)

In ps. 37. Iustus accusatus tacet, læsus remittit, dissimulat læcessitus: quia ut ille ipse melleus Doctor: bonum est ferre conuitium, & conuitium non referre.

§. 2.

De iniuriâ quæ fortunæ bona dissipat, atque euertit.

Fortuna quibusdam mortalibus est mater, alijs nouerca: illis plenâ manu fundit opes, & auro gazas opplet: his concessa bona eripit, & ab amplissimis facultatibus ad extremas paupertatis sordes abiicit, quod quandoque casu, quandoque etiam hominum maleuolentiâ solet euenire. Ius illa violat, quod alicui in fortunæ bona competit: dum vel ea clanculum, furto surripit, vel apertâ vi, ac rapi-

rapinâ etiam in oculis tollit, vel importunis litibus, maloque dolo, ac fraude sensim exedit, ac etiam ditissimum quemque exhaurit, atque euiscerat.

Ne te offendat, amice lector, ea vocula, euiscerat; ex vero enim huic iniuriæ conuenit quam optimè: quia viro opulento diuitiæ, sunt quod corpori viscera, imò & cor ipsum.

Auitam appello fidem, & illud Labani ad Iacob, *Quare ita egisti, vt clam me abigeres filias meas?* In Gen. 31. v. 26. Hebræo est, *Quid fecisti? & furatus es cor meum, & abduxisti filias meas.* Id est, vt explicat Caietanus: *Furatus es meas diuitias, quæ mihi erant instar cordis.*

Ita nimirum se res habet, diuitiæ hominibus huius æui pro corde sunt,

sunt, pro intimis visceribus, ideoque, qui eas per iniuriam aufert, & viscera extirpare, & cor è suâ sede, ac statione dimouere cēsendus est, & quod inde consequens, quasi è vitâ tollere.

Exod. 15.

v. 9.

Hinc illæ Pharaonis voces, ac minæ: *Interficiet eos manus mea*, vel vt Hebræi legunt, *depauperabit eos manus mea*, hoc est Hebræos ex Ægypto fugientes pertinax, & potens Pharaonis manus bonis omnibus exuet, depauperabit, imò & interficiet: quippe viro diuitiopes ipsæ pro vitâ, pauperies est pro morte: ideoque sicuti ad hanc fortiter superandam opus est insigni robore, ita & ad illam equo animo tolerandam plane necessaria virtus fortitudinis; à quâ vt te instruam, beneuole lector; primum rationes non-

nonnullas producam, quæ malum illud, si non omnino tollant, at saltem multum extenuent: tum exempla proferam eorum, quos vtraque fortuna sibi semper similes, ac constantes vidit, atque suspexit.

Pro ratione quæ leniri potest, ac solet dolor in illis fortunæ iniurijs, est, *Quod cupiditati nihil sit satis; naturæ satis sit, etiam parû, & hoc* Sen. in consol. ad Helviam c. 11. plerumq; relinquit etiã reflans fortuna, & aduersariorû inuidia, à quâ quidquid subtrahitur, subtrahitur voluptati, non necessitati: illi non sufficiunt quamplurima, huic etiã paucissima sunt satis; vt enim rectè Seneca: *Paruo fames constat, magno fastidium. Et necessariis re-* In consol. supra *bus exilia sufficiunt, superuacuis nec regna. Animus est qui diuites facit nō tam fortunis quàm virtute, quâ pauper*

pauper etiam omnibus exutus, se ipse inuoluit, ac tegit; eo expeditior futurus ad virtutis cursum, ad gloriae, ac beatitatis culmen, quo ab istis fortunæ phaleris, atque impedimentis fuerit liberior; quod argumentum pulchrè illustrat Minutius Felix in Octauio opportunâ similitudine.

Prorsus, inquit, ad viuendum velut ad natandum is melior, qui onere liberior. Sunt enim similiter in istâ vitâ humanâ tempestates, leuia sustentatui, graui demersui.

Cū esses à fortunæ, hominumq; iniurijs immunis, & auro multo grauis, leuior ex vulgi opinione tibi fluebat vita: at ex sapientum placitis grauior erat, quam cum eo spoliatus es, parumque interest iurare, an iniuriâ sis spoliatus; si eo spolio

spolio liberior euadis ad natandū,
hoc est ad emergendum ex hoc vi-
tæ pelago, in quo quàmplurimi
diuitiarum onere ita premuntur, vt
subsident: euasuri omnino ex ijs
fluctibus, si peregrinam illam for-
tunæ vestem exuissent.

Ne mireris si diuitias, & blan-
dientis vitæ bona peregrina appel-
lem, & aliena: nec enim verè tua
sunt: sed omnium conditoris, qui
ea quasi mutuo tibi dedit ad vsum
huius temporis: quod bellè docuit
Stoicus ille Philosophus, qui disci-
pulis suis præcipiebat illud, ne quis
in opum, bonique alicuius iacturâ
diceret: *illud per didi; sed: illud red-
didi*, nempe Deo, à quo fuerat ac-
ceptum.

Sed audio, his præceptionibus
reclamas & obtrudis illud: bene
quidem

quidem mones æquo ferendum animo : si quæ Deus obtulit, & ipse repetat ; restituet enim uero lubens quisquis eam cæli manum agnouerit : at hominis alicuius ; atque etiam furciferi est ea maleuolentia, ac rapina : quam pro inde non sustinet etiam vel maximè patiens animus.

Bene habet , hic te volo amice Lector , & ad vnius viri quondam opulentissimi exemplum , ac fidem euoco. Is erit Iobus superis amicus in paucis , & cui parem in orbe suo sol non aspexit. Ei cœlum indulgens tot opes effuderat , quot æuo suo ferè nulli : sed eas vel momento rapuit, ac dissipauit inuidus Dæmon, & ab omnibus vacuum, nudumque etiam in sterquilinio reliquit : non sine insigni probro,
inobis sensuq;

sensuque doloris, in quo tamē semper fuus: has gementibus Inferis, stupente terrâ, probante cælo voces emisit. *Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum.*

*Iob. c. 1.
v. 21.*

Eam ædium suarum stragem, bonorumq; dilapidationem non ascripsit fato, & cœcutienti fortunæ; non Euro, ventisque sæuientibus, non Inferis, maloque Dæmoni, sed supremo rerum omnium moderatori, qui eam pro suo nutu aut laxat, aut reprimat: eaque fortunæ bona, quæ explicatâ manu fuderat, contractâ deinde eripit, cum ita visum fuerit; ideoque quod iustè queraris, non habes pusille homuncio, Dominus enim cum sit, auferre potest, quod suum est; tua-

P

rum

226 DE FORTITVDINE
rum dumtaxat partiū est, re etiam
ipsâ exhibere: quod cecinit Vates.

*Si dederis, perletus ero, repetiue-
ris, æquus.*

Quâ de re etiã sapienter Seneca.

Seneca
ad Po-
ly. c. 29.

*Iniquus est, qui muneris sui arbitriū
danti non relinquit; auidus, qui non
lucri habet, quod accepit, sed damnum
quod reddidit: ingratus est, qui ini-
uriam vocat finē voluptatis: stul-
tus, qui nullum fructum esse putat
bonorum, nisi præsentium.*

Haectenus Seneca, ex quo si sa-
pere, & loqui discas: bonorum tuo-
rum iacturã, qualis, qualis demum
ea sit, non tam iniuriam putabis,
quã amabilem Diuinæ provi-
dentiaē legem, quæ incautis mor-
talibus argentum, & aurum eripit,
cum forte præuidet obfuturum ce-
lestibus thesauris, atq; opibus, qua
in

in primis curis esse vult : ideoque
superum voluntati probè acquies-
cens, cum Gregorio Nazianzeno
hæc sentire debes, atque eloqui.

Gratias ago ut in laetis rebus, ita Ep. 63.
*etiam in acerbis, quandoquidem il-
lud exploratum habeo, nihil rerum
nostrarum apud summam rationem,
expers rationis esse.*

Tibi dum es in hac vitâ, ceu al-
tâ nocte, nullum apparet rationis
lumen, cur çam iniuriam, cælum
ipsum cœteroquin scelerum im-
patiens, patiatur tamen, atque susti-
neat, vbi corpus hoc, ceu inscitiae
indumentum exueris, vbi superis
eris additus, tum velut orto sole,
altoque eam die æternitatis tibi il-
lucescente liquidò perspicies, ita ex
bono tuo factum oportuisse; nihil-
que rerum tuarum apud summam

rationem ; expers fuisse rationis.

Eius porro probè conscius, vt
ibi finiam, vnde huiusce mex di-
sceptationis initium duxi: cum ti-
bi aliquid mali accidit, dic age cum

S. Aug.
in ps. 31.

Iobo, *Dominus dedit, Dominus ab-*
stulit ecce enim, vt inquit Augu-

stinus, *sicut Domino placuit, ita fa-*
ctum est, sit nomen Domini benedi-
ctum. Et non dixit, Dominus dedit,
Diabolus abstulit. Intendat ergo

caritas vestra, ne forte dicatis, hoc
mibi Diabolus fecit. Prorsus ab

Deum refer flagellum tuum, quia
nec diabolus tibi aliquid facit, nisi

ille, qui desuper habet potestatem,
permittat aut ad disciplinam, aut

ad pœnam. Ad pœnam impiis, ad
disciplinam piis. Et quia te inter piis

esse & volo, & credo, mi lector; si
forte pateris, ne plangas: vt enim

eodem

codem ore, calamoq; Augustinus.
*Quod pateris medicina est, non pœ-
 na; castigatio, non damnatio.* Et
 hæc proferri possunt causæ è multis,
 quas in secreto habet mens supre-
 ma, summaque ratio, apud quam
 nihil expers rationis.

§. 3.

*Opportuna cōsiderationes, quæ solatio
 sint in amissione bonorū externorum.*

EXterna bona, quæ ex vulgi
 opinione, magis quàm ex ve-
 ritate, tua esse credis, eripere tibi for-
 tuna potest, te ipsum non potest:
 nec insitam, si voles, à virtute con-
 stantiam, stabit illa, & si fractus il-
 labatur orbis, etiam impavidam
 ferient illius ruinæ: huius rationem
 reddidit Seneca: quia *sapienti non* E 86.
nocetur à paupertate, non à dolore,
 P 3 non